

MAGYAR GERONTOLÓGIA

16. ÉVFOLYAM KONFERENCIA KÜLÖNSZÁM

2024. 16. évf. Konferencia Különszám

On-line verzió: ISSN 2062-3690

[www.https://ojs.lib.unideb.hu/gerontologia](https://ojs.lib.unideb.hu/gerontologia)

Attitűdvizsgálat az intergenerációs otthonmegosztás lakhatási program megvalósításához Pécsen

Bajusz Klára¹, Török Bettina²

¹Pécsi Tudományegyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Humán Fejlesztési és Művelődéstudományi Intézet, Felnőttképzési és Képességfejlesztési Tanszék

²Pécsi Tudományegyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Demográfia és Szociológia Doktori Iskola doktorandusz, P-AGE Tudatos Öregedés társalapító

Kulcsszavak: homeshare, intergenerációs otthonmegosztás, lakhatási program, attitűdvizsgálat, Pécs, társadalmi innováció

Az intergenerációs otthonmegosztás egy globális szinten elterjedt és működő lakhatási program, amely hazánkban még kevésbé ismert. Először az USA-ban és Spanyolországban próbálták ki az 1980-as években, jelenleg a világ 19 országában működik. A szakértők a közelmúltban kezdtek úgy tekinteni rá, mint skálázható megoldás két társadalmi problémára. Ezek a fiatal generáció kiszorítása a megfizethető lakhatásból, valamint a gyorsan öregedő népesség magányossága és elszigeteltsége.

2022-ben a P-AGE Tudatos Öregedés alapítói kezdeményezték az intergenerációs otthonmegosztás mint társadalmi innováció Pécsen történő megvalósítását. Az előkészítés keretében a pilot program végrehajtása bekerült a Pécsi Helyi Esélyegyenlőségi Program (2023-2027) intézkedési tervébe.

Az előkészítés része egy 2024-ben lezajlott attitűdvizsgálat. A vizsgálati populációt egyrészt 65 éves és idősebb pécsi vagy Pécs környéki, saját ingatlanban élő személyek, másrészt a Pécsi Tudományegyetem magyar anyanyelvű és nem pécsi lakhelyű első, másod- és harmadéves hallgatói alkották. A kutatás írásbeli és szóbeli kikérdezéssel gyűjtött adatokat a két célcsoport intergenerációs lakhatási programhoz való viszonyáról. Elővizsgálatként kismintás kérdőíves felmérést végeztünk az idősök körében, majd fókuszcsoportos interjúkkal gyűjtöttünk adatokat mindkét célcsoportban. Elsősorban arra voltunk kíváncsiak, hogy van-e fogadókészség az érintettek körében a program iránt, valamint, hogy milyen előítéletekkel, félelmekkel és információhiánnyal kell majd megküzdenünk akkor, amikor az intergenerációs otthonmegosztás lakhatási program a megvalósítás fázisába kerül.

A vizsgálat kutatói kérdései: A hallgatók vagy a 65 év felettiek nyitottabbak az otthonmegosztási program iránt? Mennyire ismerik és ítélik szükségesnek ezt Pécsen? A nők vagy a férfiak nyitottabbak a program iránt? Milyen előítéletek jelennek meg a megkérdezettek körében a programmal kapcsolatban? Az idősök iskolai végzettsége befolyásolja-e a program iránti nyitottságukat? Melyek az elsődleges motivációk a programra nyitott egyetemisták és 65 év felettiek körében?

A gyűjtött adatok nagyban gazdagították ismereteinket a témában. Elsősorban abban segítenek majd, hogy a program meghirdetésekor hatékonyan tudjuk „közelebb hozni” a célcsoportokat ehhez az itthon teljesen ismeretlen lakhatási megoldáshoz. Másodsorban – azonban ez kiemelkedően lényeges lépés –, hogy a program iránt érdeklődők bizalmát el tudjuk nyerni a megvalósítás első, ám igen összetett fázisai során.

A kvalitatív kutatás nem reprezentatív, kismintás elővizsgálatként értékelhető az intergenerációs lakhatási programokkal kapcsolatos attitűdök vizsgálata terén, ám Magyarországon hiánypótló és egyedi, így első lépésként értékelhető a téma hazai kutatói számára.